

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Svend Ranulf (1940-04-08)

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Svend Ranulf (1940-04-08)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_027-shoot-workidacc-1992_0005_027_Ranulf_0120/facsimile.pdf (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Landsting med tak for "two types of ideology"

Janus La Coursgade 4, Aarhus,
8. April 1940.

199a

Kære Professor Hjelmslev

Videnskabens Kaar i Danmark har efter min Mening i de senere Aar været temmelig utilfredsstillende, og de vil nu som Følge af Krigen blive udsat for en saadan yderligere Forringelse, at en Aktion til Afværgelse af de værste Ulykker synes paakrevet, hvis der overhovedet skal være noget Haab for Fremtiden. Der er navnlig to Punkter, hvor jeg mener, man kan og bør prøve paa at skride ind mod det omsiggribende Forfald, nemlig m. H. t. Videnskabens Rekruttering og m. H. t. de videnskabelige Bibliotekers Forsyning med udenlandsk Litteratur. Jeg venter ikke, at der vil kunne opnaas noget positivt, saa længe Krigen varer, men jeg mener, at man maaske kan have Haab om en Forbedring ved Krigens Afslutning, hvis de to Universiteter nu energisk gør Undervisningsministeriet opmærksomt paa det uholdbare i de bestaaende Forhold, saa at man kan paabegynde Planlæggelsen og Forberedelsen af de nødvendige Foranstaltninger, og jeg mener yderligere, at man ved at rejse denne Sag nu maaske kan afværge nogle af de Hedskringer, som Videnskaben ellers maa vente at blive udsat for i Krigens Løb.

Det har længe for unge Videnskabsmænd været meget vanskeligt at finde en Stilling, der sikrer dem et nogenlunde anstændigt Udkomme og samtidig levrer dem Tid og Kraft til videnskabeligt Arbejde i et saadant Omfang, at de kan kvalificere sig eller vedblive at være kvalificeret til et Professorskat i deres Fag, dersom et saadant bliver ledigt. Forholdene

er her naturligvis ikke ens i alle Fag, idet Naturvidenskaberne vistnok raader over et betydeligt Antal Assistentstillinger og der ligeledes ved Museerne er Plads for et vist Antal unge Arkeologer og Kunsthistorikere. Men i mange Fag synes der ingen saadanne Udveje at være. Specielt maa fremhæves, at det næppe mere er muligt at forbinde videnskabeligt Arbejde i større Omfang med Stillinger ved Gymnasieskolerne eller ved Statens Biblioteker, bl. a. fordi disse Institutioners Ledere i stigende Grad synes at være den Opfattelse, at udmærkede videnskabelige Interesser hos deres Personale er til Skade for det daglige Undervisnings- eller Biblioteksarbejde. Resultatet af disse Forhold maa i det lange Løb blive, at der i mange Fag ikke mere vil kunne findes kvalificerede danske Ansøgere til ledige Professorater. Det synes utvivlsomt, at de Vanskeligheder, der i saa Henseende allerede længe har gjort sig gældende, maa skærpes meget stærkt nu under Krigen. Jeg finder derfor, at de to Universiteter i Fællesskab bør foreslå Undervisningsministeriet, at man, naar Krigen er forbi, skaber en Række videnskabelige Ekspektance-Stillinger svarende til Universitetsstipendiaterne i Norge og Docentene i Sverige eller at man giver vel kvalificerede unge Videnskabsmand Fortrinset til Embedstillinger i de to Universitetsbyer med formindsket Timetal uden Fradrag i Gagen, eller at man foretager en Kombination af disse to Forholdsregler.

Bibliotekernes Forøgning med udenlandsk Litteratur har som bekendt i hvert Fald siden 1931 været ganske utilfredsstillende, og den nu indførte 10 Procents Afgift af importerede Bøger ¹ i Forbindelse med den Reduktion af Bibliotekernes Raadighedssum, som under de nuværende Forhold maa befrygtes, vil gøre Situationen ligefrem katastrofal. Den heri liggende

meget alvorlige Fare for dansk Videnskab burde formentlig med størst mulig Energi foreholdes Undervisningsministeriet som Motivering til et Forslag om, at Bevillingerne til Bibliotekerne efter Krigens Afslutning bringes op paa et lignende Niveau som i Sverige og Norge, samt at der bevilges et større Belsb een Gang for alle til Udfyldelse af de eksisterende Huller i Bogbestanden.

Jeg tænker ved Aarhus Universitets Lærerforeningssæde den 25. April at fremsætte Forslag om Nedsettelse af et Udvalg til Udarbejdelse af en Henvendelse til Undervisningsministeriet af det ovenfor skitserede Indhold. For at en saadan Henvendelse kan have nogen Vægt, maa den imidlertid være tiltraadt af baade Københavns og Aarhus Universitet. Man har fra visse Sider i Aarhus udtalt Betænkelighed ved at tage Initiativet i en saadan Sag, idet man mener, at dette maaske i sidste Instans kunde komme til at skade Sagen, saafremt der ikke for Øjeblikket ved Københavns Universitet er Stemning for at fremme den. Til Overvindelse af disse Betænkeligheder vilde det være ønskeligt, om jeg kunde henvise til, at i hvert Fald nogle københavnske Professorer sympatiserer med mit Forslag, og jeg vilde derfor, saafremt dette er Tilfældet for Deres Vedkommende, være taknemlig for Meddelelse derom.

Jeg håber, at De kan være til Aarhus engang i denne Maaned, og regner med ved den Lejlighed at se Dem, hvis De skulde se Dem i Stand til overfor Kollegerne i Aarhus at anbefale, at der gøres noget i Retning af, hvad jeg her har foreslaaet, vilde det sikkert i høj Grad bidrage til Overvindelse af Betænkelighederne.

Med venlig Hilsen, ogsaa til Dem hustru

Deres Sæmnd Ransulf